No. 48. 1845.

VLISSINGSCHE COURANT.

Maandag 21 April.



De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Advertentien worden geplaatst à 10 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodsbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

NIEUWSTIJDINGEN.

EGYPTE.

ALEXANDRIE, den 6. Maart. Reizigers, uit Opper-Egypte komende, hangen een droevig tafereel op van de ellende die aldaar heerscht. Geheele dorpen zijn geheel ontvolkt en onafzienbare streken lands liggen onbebouwd door gebrek aan handen. De arme Fellahs in Neder-Egypte hebben het er niet gelukkiger. De soldaten der regering maken jagt op hen, als op wilde dieren, en ontrukken hen aan hunne haardsteden en huisgezinnen, om hen naar de bijzondere landerijen des Pacha's, tot bebouwing van dezelve, over te voeren. Hiertoe onwillig, verschuilen zij zich aldaar of ontvlieden bij de eerste gelegenheid, en zoo blijven de akkers des Pacha's evenzeer onbebouwd als hunne eigene. Ten gevolge dezer mishandeling neemt de landverhuizing naar Syrie hand over hand toe.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 13. April. Ook onder de kleedermakers is hier een *Crispinus* opgestaan, die den naam van wijlen den lederen bijna in de schaduw stelt. Een welgegoed maar gierig akkerbouwer *M...* te *H......* klaagde verleden Zondag in een talrijk bezocht wijnhuis, dat hij dertig duizend pond aardappels te verkoopen had, maar tot den behoorlijken koopprijs geen kooper vinden kon. Een doodarm snijdertje, in wiens zak misschien nog nimmer een vijf-grosschen nachtherberg gehouden had en dat steeds gewoon was niet anders dan voor vooruit reeds gegeten brood te werken, bood schertsend aan geheel den voorraad voor de armen der plaats te koopen en vroeg naar den prijs. *M.* gaf ten antwoord, dat hij hem de geheele partij voor éénen daalder wilde overlaten, wanneer hij in staat was hem dien, van nu tot den volgenden Dingsdag te betalen. Dit spotten met armoede bekwam hem echter slecht. Verleden Dingsdag bragt het arme kleedermakertje hem werkelijk den daalder, dien de teleurgestelde en nu toornig wordende *M.*, hem met zulk een geweld in het aangezigt wierp, dat hij hem een oog beschadigde. Nu was de zaak in orde, en om aan eene gedreigde regtsklagt te ontkomen, moest *M.* niet alleen den koop gestand doen, maar bij den hem betaalden daalder nog een tweeden afkoop voegen. Hierop werden al de armen der gemeente Dürscheid en Herckenrath door onzen nieuwen *Crispinus* uitgenoodigd, om de voor hen gekochte aardappelen af te halen. Den tweeden dag daarna waren de 30,000 pond afgehaald, toen nog eene arme man met ledigen zak de onder zwaren last naar huis waggelenden treurig achterna zag. Maar ook dezen liet onze brave aardappelenkooper niet ongetroost heengaan, hij besteedde het hem geschonkene woudgeld om ook voor dezen aardappelen te koopen. Deze uitdeeling was een volksfeest in echt Christelijken zin. Bij het goede snijdertje voegden zich ook de meest gegoede naburen en verdeelden nu ook zout, spek, brood en hout aan dengenen, die de aardappelen ontvangen hadden. Snel verspreidde zich de maar van het kluchtige voorval; uit alle plaatsen in de nabuurschap stroomden nieuwsgierigen toe, en die wat te geven had bleef geen bloote toekijker. Hier zag men dan ook waarlijk blijmoedige gevers en blijmoedige ontvangers, en deze dag der vreugde zal nog lang in de volksherinnering voortleven. Gewis heeft hij tot verder weldoen aangespoord. Onze *Crispyn*, die nog onlangs bijna versmaad werd waar hij kwam, was de vorst van het feest. Waar hij thans komt, ligten de hoogharligsten voor hem de mutsen en de verzadigde armen prijzen hem als hunnen weldoener. *Gottfried Müller* is zijn naam.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 14. April. Eene zeer ernstige geregtelijke dwaling houdt thans de gemoederen op Corsica bezig. In het begin van 1843 werd zekere *Filippi* tot eeuwigdurenden dwangarbeid veroordeeld, als schuldig aan moord, gepleegd op de persoon van eene logementhoudster te Bastia. De ongelukkige had steeds zijne onschuld betuigd, en was reeds sedert twee jaren in de Bagno, toen dezer dagen vier inwoners van Lucca, in de gevangenis dier stad zittende, en van verscheiden zware misdaden beschuldigd, zich vrijwillig schuldig hebben verklaard aan den moord, waarvoor een ander was veroordeeld.

De prokureur-generaal van Bastia, die, tegen *Filippi* het woord had gevoerd, heeft zich gehaast naar Lucca te schrijven om een outentiek extract dier verklaringen te bekomen.

Alleen aan de aanneming van verzachtende omstandigheden had *Filippi* het te danken, dat hij niet werd ter dood veroordeeld.

— De *Courier des Bouches du Rhone* vermeldt de volgende bijzonderheden omtrent eenen *Honderd en Veertig jarigen* grijsaard, met name *Lenoir*, die in de gemeente van Mion woonachtig is. Alle zondagen wandelt hij naar de kerk, die drie kilomètres ver van zijne woning gelegen is. Hij heeft nimmer sterken drank gebruikt en geloofd zelfs nimmer wijn gedronken te hebben. Zijn eenige drank is water met toggettmeel vermengd. Slechts eenmaal, zegt hij, is hij ziek geweest, te weten, nu 117 jaren geleden, toen hij, die zeer jong getrouwd was, het ongeluk had zijne vrouw te verliezen. Hij heeft twee zonen gehad, de een is bij de verovering van de Bastille, de andere als eskadrons-chef in het leger van de Sambre en van de Maas gesneuveld. Het gansche inkomen van den ouden man bestaat in eene rente van honderd vijftig franken.

— In de gemeente Baccau, in het fransch departement der Loiret, was een jonge schaapherder, die aan spoken en hekserijen geloof sloeg. Twee jonge losbollen kwamen op de ongelukkige gedachte hem angst aan te jagen, en verschenen hem des nachts in witte lakens gehuld. De arme schaapherder verschrikte daarover zoodanig, dat hij zijn verstand verloor en zonder kleederen de vlugt nam. Eenige dagen daarna heeft men hem in het veld doodgevrozen gevonden. De daders der ligtzinnigheid zijn door de correctionele regtbank van Orleans wegens onvrijwillige moord verwezen, den eenen tot twintig, den anderen tot tien dagen gevangenis. Bovendien zijn zij voor de civiele regtbank gedagvaard en door dezelve verwezen tot het betalen eener schadeloosstelling van 2000 frs. ten behoeve der weduwe van het slagtoffer.

BELGIE.

ANTWERPEN, den 17. April. Er zijn op dit oogenblik omtrent zes honderd duitsche emigranten in onze stad, die aan boord der vaartuigen *Loty*, *Nile*, *Ferax*, *Fame* en *Harriet*, naar New-York zullen scheep gaan. Een gelijk getal emigranten zal daar welhaast op volgen, om zich in het begin van Mei in zee te begeven.

— Men leest in de *Gazette van Gent*:

Toen Holland door overstroomingen had geleden en men de tusschenkomst van den vorst noodig achtte om de rampen te helpen herstellen, begaf men zich soms nog met half beslijkte beenen ten hove; men werd er ontvangen en met die minzaamheid, die *Willem* kenschetste, aangehoord, en nooit ongetroost weggezonden. Dit is zoo waar, dat wij ons nog de anecdote herinneren der twee dorpsburgemeesters, die, de bezwaren hunner onderhoorigen aan den vorst voor oogen gelegd hebbende, zoo verrukt henen gingen, over de gulhartige antwoorden van den oud-koning, dat zij, bij het uitgaan, van het paleis, aan den van dienst zijnden hof-maarschalk, die juist dien dag den graaf van *Limburg Stirum* was, een der rijkste edelen van het land, twee guldens gaven, zeggende: *Neem', jongentje, dat is voor jouw.* Maar in dien tijd klaagde men, den vorst was koppig, het hof ongenaakbaar en om die klagten te stelpen moesten vorst en hof weg: en men deed zulks. Thans is het beter. Hongerige werklieden, de raffinadegasten van Gend, begeven zich bij hunnen vorst om hunne klagten aan zijne voeten neer te leggen. Zij hebben de formaliteiten niet vervuld en worden weggezonden. Zegenvolle omwenteling!

— Te Bergen in Henegouwen heeft Zondag ll. eene ballon-reis plaats gehad, die zeer zonderling is afgeloopen. De opstijging moest plaats hebben in den tuin *de groote Harmonie*, de aangekondigde tijd was reeds lang verstreken en de ballon ging maar niet op; de gazvulling ging niet naar wensch. Reeds begon de menigte te morren, toen eindelijk de luchtreiziger, op sterk dringen van de commissarisen der societeit, in het schuitje sprong en de ballon, door eenen sterken noordenwind gedreven, opwaarts steeg. Op zekere hoogte gekomen, begon hij te dwarrelen en zakte hij zelfs weder zoo zeer, van weldra strijkelings langs de hoogste schoorsteenen heen te gaan eindelijk, nog altijd dalend, stootte hij aan het dak van het Burger-Gasthuis, draaide eenige keeren, haakte aan een uitstekend ijzer en het schuitje het onderst boven.

Van alle kanten verhief zich een angstgegil, men vreesde een verschrikkelijk schouwspel; maar hoe men ook mogt uitzien, men zag geen luchtreiziger naar beneden komen vallen: wat mogt er wel van hem geworden zijn?

Terwijl men zich in gissingen hieromtrent verdiept, gaat er eindelijk eene huisdeur open en de lucht-reiziger verschijnt gaaf en onbezeerd. Na het kantelen van het schuitjen, had hij het geluk gehad zich, bij het glijden langs een dak, aan een zoldertraam te grijpen en er vervolgens in te klimmen, waarna hij op zijn gemak de huistrappen was afgewandeld.

NEDERLANDEN.

ARNHEM, den 15. April. Een verschrikkelijk schouwspel verloonde zich heden morgen in eene der volkrijkste straten binnen deze stad, hetwelk van zeer treurige gevolgen had kunnen worden. Zekere Mevrouw', de weduwe *G.......*, hing in haar nachtgewaad uit het zolderraam langs de goot van het door haar bewoonde bovenhuis en werd door hare dienstbode, welke aanhoudend luidkeels om bijstand riep, met buitengewone krachtsinspanning, zoo lang vastgehouden, dat het haar mogt gelukken hare meesteres, met behulp van al spoedig toegesnelde lieden, van eenen anders gewissen dood te redden. Men vermeent, dat de bewuste Mevrouw in haren krankzinnigen toestand, tot dien gevaarlijken stap, door uit het raam te willen springen, gekomen is. Intusschen verdient het onverschrokken, getrouw gedrag der dienstbode eene eervolle vermelding.

MIDDELBURG, den 17. April. Heden is door het Provinciaal Geregtshof alhier uitspraak gedaan in de zaak ten laste van *Johan Philip Walther*, houder van het speelhuis *de Spiegel*, te Vlissingen, en van zijne huishoudster *Lambertine Dupont*, en welke zaak, op den 11 en 12 der loopende maand, met gesloten deuren is behandeld.

Het Hof heeft bij een zeer breedvoerig gemotiveerd arrest, de beschuldigde *Lambertine Dupont* schuldig verklaard aan de misdaad van feitelijkheid tegen de eerbaarheid van twee zestienjarige meisjes, met gewelddadigheid uitgevoerd of ondernomen, en haar te dier zake veroordeeld tot een half uur tentoonstelling op een schavot, en een confinement van zes jaren in een tuchthuis; voorts den beschuldigde *Johan Philip Walther* verklaard *niet* schuldig aan medepligtigheid aan die misdaad en hem daarvan vrijgesproken, doch hem verklaard schuldig aan het wanbedrijf van vergrijp tegen de zeden, door zijn werk te maken om de ongebondenheid of ongedelijkheid, of de verleiding van jongelieden beneden den ouderdom van 21 jaren op te wekken, te bevorderen en behulpzaam te zijn, en te dier zaken veroordeeld tot eene correctionele gevangenisstraf van twee jaren, mitsgaders in eene geldboete van ƒ 250, — met ontzegging aan denzelven van alle voogdij of curatele, of alle deelneming in de raadpleging van naastbestaanden, voor den tijd van vijf jaren. — Alverder is door het Hof uitgemaakt, dat in dezen *niet* is gepleegd de misdaad van zonder bevel der gestelde magten, en buiten de gevallen waarin de wet het vatten van beklaagden beveelt, twee personen te hebben vastgehouden (*gedetineerd*), of in bewaring gesteld (*gesequestreerd*), en zijn de *beide* beschuldigden mitsdien ontslagen van alle regtsvervolging te dier zake; — terwijl *Johan Philip Walther* ook nog is schuldig verklaard aan de policie-overtreding, van als houder van het publiek huis *de Spiegel*, te Vlissingen, verzuimd te hebben eene der ten zijnen huize gehuisveste publieke vrouwen, schriftelijk aan het Kantoor van Policie kenbaar te maken, en deswege is veroordeeld in eene geldboete van ƒ 5; — zijnde *Lambertine Dupont* van deze, alsmede, even als *Johan Philip Walther*, van de overtreding van zonder schriftelijke kennisgeving aan het Kantoor van Policie, in den staat van hun huis en van eene der tot hetzelve behoorende personen verandering te hebben gemaakt, *vrygesproken*; — en eindelijk de beide veroordeelden, ieder voor de helft, verwezen in de kosten der procedures.

— Er heeft te Maastricht een zonderling voorval plaats gehad. Een bediende ging een smid halen, om een secretaire te openen, waarvan hij zeide dat de sleutel verloren was. De smid neemt zijn gereedschap en begeeft zich naar de plaats waar hij geroepen werd. De knecht ontvangt hem, en zegt dat hij aan zijn meester zal gaan zeggen dat hij gekomen is. Een oogenblik daarna komt hij terug, en zegt dat zijn meester uitgegaan is. De smid wil zich verwijderen, maar de knecht dringt er op aan, dat hij de secretaire zoude openmaken. Dit wordt gedaan. Eenige uren daarna komt de meester te huis, en bevindt dat zijn knecht weg is, en hem eene aanzienlijke som ontvreemd heeft. Toen de smid dit vernam, was hij zoodanig bevangen, dat hij dood ter plaats nederviel. Men dacht eerst dat hij slechts van zijn zelve was, maar welhaast ontdekte men dat deze ongelukkige, die vader des huisgezin is, overleden was.

— De *Juif Errant* is met gejuich ontvangen, maar sommige boekhandelaren, of wel uitgevers, hebben dadelijk iets overgenomen van den joodschen aard van hun troetelkind. Men heeft om den wandelenden jood gevochten, lawaai gemaakt, niet minder dan de Grieken en Trojanen om de schoone *Helena*; men heeft hem met geweld naar zich toegesleept, en aanstonds, eer hij nog geheel ter wereld gekomen was, in een Duitsch, Engelsch en Hollandsch kleed gestoken. De jood stak naauwelijks het hoofd even buiten Parijs, of men heeft hem ondanks alle regterlijke en burgerlijke vormen genaturaliseerd. De Israëliet is algemeen christelijk eigendom geworden en wanneer de bekeering der joden in het algemeen zoo spoedig gaat, als deze ééne jood vele Christenen boeide, dan zullen de Synagogen weldra moeten gesloten worden en de Rabbijnen op nonactiviteit geplaatst worden. *Eugène Sue* verwezenlijkt den wensch van *Archimedes*. Deze wiskunstenaar beweerde den aardbol naar welgevallen te kunnen bewegen als men hem op een' anderen een behoorlijke werkplaats aanwees. De Fransche schrijver beweegt uit zijn schrijfvertrek de beschaafde wereld, en de uitgevers benevens de nadrukkers, doen hier de dienst der werktuigen, en wel als blinde werktuigen der hedendaagsche beschaving, hoewel niet zoo blind als het hun eigen belang geldt. (*Tydsp.*)

GEMENGDE DINGEN.

De Rijn-afgevaardigden hebben zich met zeer veel lof gekweten, zoodat menige andere standen-vergadering er een punt aan zou kunnen zuigen; brave afgevaardigden. — De onzen zijn met de munt en het onteigenen bezig. — In Spanje bekomen de geestelijken hunne goederen terug. — Het Jesuitismus zegeviert in Zwitserland. — Bij gelegenheid van den 77e verjaardag van Wellington nam Hare M. de Albionsche koningin de income-taks aan; zulk een hapje wordt zelden door gekroonde hoofden geweigerd. — In Rusland wordt de knoet afgeschaft. — Aan Weigel te Zutphen is eene gevoelige straf-VERZACHTING beschoren. — Twee prinsen hebben met den erfhertog eene sirene bijgewoond. — Kardinaal Capraccini lijdt aan een organiek hartgebrek; daar zijn wel meer kardinalen die aan zulk een euvel mank gaan, door het hart niet op de regte plaats te hebben. — Die een lang en vervelend sermoen wil lezen, die zende een schietgebed aan madame Pasientia op, en neme, in de N. Rott., de kritiek op Othello onder handen; waar haalt de man alle de termen, bijzonderheden en phrasen vandaan? het is een gebed zonder eind, een Sperrewouwer reus, een Chineesche muur, een Colossus van Rhodes, een Jacobs-ladder, de Utrechtsche dom, eene giraffe, welke kop en hals boven die harer

medemenschen uitsteekt, een lijnregte weg van Haarlem naar Babijlon, in het kort, er is geene komeet aan de hemelbaan, waarvan de staart, in evenredigheid, eene zoo groote ruimte beslaat, dan die der arme opera Othello in de Nieuwe Rotterdammer. — In Frankrijk weigerde, wegens gemotiveerde redenen, een voornaam personaadje, zijne toestemming tot de vermindering der renten. — De markies van Helfort roeit de hazen en konijnen uit, die de velden zijner boeren verwoesten, maar zoo vraatzuchtig niet zijn als de diplomatieke grijpvogels en de adelijke langvingers, waarover de volken ach en wee uitroepen. — Leopold zal eene gewijde roos bekomen; wie weet welk gewijde en ongewijde rozen Z. M. reeds bekomen heeft? — Het Iersche Repeal-genootschap blijft met het geven van rekening en verantwoording ten achter; even als de hoogloffelijke regering van zekere groote, volk- en kooprijke stad in China (?) in weerwil van de geboden des gewestelijken mandarijns. — Pater Mathew is de matige som van 7000 pond st. schuldig geworden. — Te Herstal zijn de menschen buitengewoon verheugd, over de verkiezing van zekere Ledoux, tot volksvertegenwoordiger; ieder die naar deze en hoogere staats-bedieningen aspireert, mag vrij Ledoux heeten; maar heeft hij ze eens, dan blijft hij geen Ledoux, want de candijbast ontvalt de leelijke alsemkern, en er is zoo menig eene gans, in het Fransch oye genaamd, welke de gespanne verwachting naar dons en eijeren, grievend heeft te leur gesteld. — Iedere grondwet is een zachten fluweelen band, welke trouw beminnende regeringen aan de staatsecht verbindt; regeringen welke den weg der goede trouw niet *verkiezen* in te slaan, zullen in *iedere* grondwet een hatelijke kluister zien, en haar, met eene eigendommelijke, brutale kracht, verbreken en afschudden. — Aan generaal-majoor Voet hebben ze ook al een *standje* gebragt. — 161 leden van het Engelsch lagerhuis willen de brieven geopend en het heiligste vertrouwen geschonden hebben. — Brugsma te Groningen heeft, tegen betaling van 90 cent, opmerkingen en wenken, betrekkelijk onderwijs en tucht, geschreven. Hij is ijsselijk knorrig die mijnheer, en degeen welke het boek, tegen den voormelden prijs, gelezen heeft, blijft ook al in geene goede luim; — daar zijn wel eenige waarheden in; maar ze zijn geene achttien stuivers waard, de schrijver wil naar de plakken-eeuw terug, en dat is in het geheel niets waard. Het boek is meer staatkundig dan pedagogisch. Brugsma schrijft de volks-ontaarding aan de mindere klassen toe, hij moest haar veeleer in de hoogere, veelligt in de *allerhoogste* standen, opspeuren! Hoe kan het anders zijn, als de bestanddeelen van datgeen, hetwelk wij gewoon zijn lands-regeringen te noemen, reeksen van jaren, de stoffelijke en zedelijke *volks*-belangen verwaarloozen en, zich slechts met meer bijzondere en voordeel afwerpende belangen bezig houden; en wanneer doorbrengers zuinig en onzindelijke menschen tot orde en reinheid, dus van het eene uiterste tot het andere overslaan, dan is er geen huis mede te houden. Wij raden ieder christenmensch het boek van den heer Brugsma te *leenen* in plaats te *koopen*. — De werkvereeniging te Rotterdam zal rekening en verantwoording van haar veeg- en reinigtbeheer afleggen. De geplaagde straatsteenen zijn voornemens eene bijeenkomst te houden, ten einde de overheid een rekest aan te bieden, om tot de vorige rust terug te keeren. — Merkus de Kock heeft het onderaardsche malaise verlaten. — Een zootje van elf Noord-Amerikaansche Indianen ter lengte van zes voet en vijftig ossen zijn te Londen in blakenden welstand gearriveerd. — Men is daar gansch niet over het Maijnoothsche collegie gesticht en schijnt wel, even als de vogel uit de fabel, het zaad te willen rapen ten einde het tot geen hennip te laten groeijen waar later netten van gemaakt worden. — Te Parijs sloeg men voor de lijken te verbranden; lijken verbranden is een oud Heidensch gebruik, wie gruwt er niet van? Beschaafde menschen leggen de afgestorvenen in de aarde ter rust, tot voedsel voor wormen, mollen, ratten, muizen en ander volkje, soms worden de lijken, uit pure beschaafdheid, levendig begraven, in het water onder geschoven, en na verloop van tijd, de afgeknaagde gebeenten geruimd en wie weet wat er mede gedaan. — De Parijzenaars protesteren tegen het bevesten hunner stad; ze zullen te Parijs even zoowel eene griffie hebben als te 's Hage. — Affenaer heeft de Jesuiten beet gehad, dat zal gewis een slimme vos van een kerel zijn, en is deswege tot geduchte straffen verwezen. — De stadhuis-steeg te Rotterdam wordt, wegens het geraas, wanneer de raad vergadert, met houten blokken, in plaats steenen klinkers, belegd; niet meer dan billijk; men wist in de laatste tijden niet meer of de nobele raadsleden *ja* of *neen* zeiden. — Vervolgens zal de nieuwe Burgemeester, als ware hij een de Wit of een van Beninck zijner eeuw, een diplomatiek diné geven; wij wenschen allen genoodigden goeden eetlust en goede digestie, Amen!

Ingezonden Stukken.

Aan Nederland,

Hoe lang mijn Nederland! eer dat gij zult ontwaken?
Is 't nog geen tijd om voor de vrijheid op te staan!
Of wilt gij, willens, U zien grijpen in de kaken
Van hun die trouweloos het vaderland verraên?

Hetgeen wij gevreesd doch verwacht hebben is geschied: het beruchte voorloopig verslag van de centrale afdeeling der Tweede Kamer heeft aan de natie op nieuw getoond, wat zij van hare zoogenaamde vertegenwoordigers te wachten heeft. Geene herziening der grondwet, geene vermindering in de kostbare huishouding van staat, ter verligting van het zwaar gedrukte volk, wil de Kamer; voor hen die hieraan nog twijfelden is het nu zonneklaar gebleken, dat van eene vertegenwoordiging, door wier meeste leden slechts hun eigenbelang vertegenwoordigd wordt, niets dan het verderf der natie den ondergang des vaderlands te verwachten is.

En weldra zal, in de publieke beraadslagingen, het anathema over het voorstel der ware vertegenwoordigers van Neêrlands belangen, worden uitgesproken. Wat dan? Zal de natie weder de slaapmuts over de ooren trekken en even zorgeloos en loom, als voor weinige jaren, gedekt door den mantel der liefde of, liever het kleed van ongeregtigheid, aan den rand des afgronds inslapen, om niet te ontwaken voordat zij in de diepte zal zijn nedergestort, de hemel verhoede dit! Doch wij koesteren betere gedachten van het ontwaakte Nederland, het zal zich nu niet meer zoo gemakkelijk door de aristocratie, door de ridders van het behoud, door de vijanden des vaderlands in slaap laten wiegen, het volk ondervindt thans te zeer de schrikkelijke gevolgen der vroegere onverschilligheid.

Zoodra het voorstel der acht edele mannen bij de Kamer zal gevallen wezen, hetwelk nu dagelijks staat te gebeuren, moet elk die in het vaderland onafhankelijk denkt, allen in wier boezem *een eerlyk Neêrlands hart klopt*, zonder dralen, hunne wenschen voor den troon brengen, hetwelk men volgens ons, die ongelukkig maar te wel wisten, hoe de stem des volks bij onze ministerieele Kamer ontvangen wordt, dadelijk had behooren te doen. Zij die reeds petitien en adressen geteekend hebben, moeten dan in de eerste plaats hunne medeburgers voorgaan, om Neêrlands Koning met de wenschen der natie bekend te maken, op hem is thans de eenige hoop des volks gevestigd. Zoo de natie den Koning in adressen eerbiedig verzoekt om de algemeene wensch naar eene verandering der grondwet tot de zijne te maken, om zijne ministers, die het vertrouwen der natie niet hebben, van zich te zenden, en mannen die de achting en het vertrouwen des volks genieten in hunne plaats aantestellen, dan zal hij, daar houden wij ons overtuigd van, aan het billijk verlangen der Natie voldoen en een gelukkiger tijdvak voor Nederland ontsluiten. Tot besluit laten wij hier volgen eenige versen uit een gedicht van vroegere jaren, doch zóó geheel op den tegenwoordigen toestand des vaderlands toepasselijk, dat wij niet konden nalaten dezelve hier afteschrijven:

. . . . . Gij zult en ons en U onthoerijen,
In 't vaderland het eerst zien ware vrijheid bloeijen.
Ligt keert gij 't uiterst af. - Het oogenblik genaakt
Dat Bato's Heldenkroost zijn harde kluisters slaakt.
't Begint van lieverlee zijn regten te onderscheiden,
Wilt zelfs Hem in 't bezit van al die regten leiden!
Wee WILLEM! Wee Uw Stam! wanneer 't verbitterd volk,
In 't end zich regt verschaft door wapenen en dolk.
Wee iedren dwingeland! - het bloed dat dan zal stroomen,
Zal, schoon hij wordt geslagt, nog op zijn schedel komen.
Of is de zaak van 't volk, 't belang der menschlijkheid
Van geen gewigt in 't oog der Opper-Majesteit?

13. April 1845. X.

Opmerkingen van *van Hogendorp*.

» Wij zijn altijd te laat gekomen, eerst met een » herstel der grieven, naderhand met de scheiding onder » één hoofd, en *het wordt tyd dat wy vooruit zien,* » *in de plaats van de gebeurtenissen achterna te* » *loopen.* --

» De eerste en gevaarlijkste vijand, dien wij moeten » aanlasten, is de vijand, die in ons binnenste woelt » en onze levenskracht verteert. Deze vijand is het » verval van onze geldmiddelen en de uitbreiding van » het diskrediet. Wij moeten dezen vijand overwinnen » door een grondig herstel van onze financien en dit » grondig herstel kan men in weinig woorden bevatten. » De uitgaven moeten gebragt worden beneden de in» komsten, en het overschot der inkomsten moet besteed » worden aan de vermindering der schuld. Dan, hoe » eenvoudig ook, is dit voorschrift moeijelijk te vol» gen, en het vereischt de geheele inspanning der » nationale kracht. *Zulk eene kracht is nergens op* » *den duur te vinden, dan in de vestiging van den* » *staat door eene goede grondwet*, waarin *duidelyk* » *gelezen worden, de ministerieele verantwoordelyk*» *heid, de regelregte verkiezingen, de publiciteit der* » *financien, de vrye handel.*

» De laatste stelling is; *de vrye handel* in *de grond*» *wet* en ik had mogelijk beter geschreven, *de publi*» *citeit der financien en de vrye handel in de grond*» *wet.* -- Deze beide zaken zijn ten naauwste aan » elkander verwant. Door de publiciteit worden de » financien hersteld, en in ons geheel staatkundig be» staan wordt wanorde en verwarring voorgekomen. » Door den vrijen handel worden alle de bronnen van » onze welvaart geopend, de natie zelve bereidt hare » eigene welvaart en de regering heeft slechts aan » te zien. --

» De publiciteit der financien, belet ons arm en » ellendig te worden; de vrijheid van handel maakt » ons welvarend. Het middel om zoo groot een oog» merk te bereiken, is de vestiging van den staat met » eene grondwet. Men noeme deze grondwet eene » gewijzigde, eene veranderde, eene nieuwe grondwet; » de naam doet niets tot de zaak. Maar de zaak is, » dat de grondwet gepast zij voor de omstandigheden » van dezen tijd, voor de behoeften en de begeerten » der natie. Wat de omstandigheden en de behoef» ten vereischen, wordt heden regt levendig gevoeld.

» Daarom is het ook wenschelijk dat het werk aan» stonds bij de hand genomen, en met een bedaarden » spoed afgedaan worde. De natie is op dit oogen» blik vervuld van eene edele geestdrift, de harten » zijn gestemd tot liefde voor het vaderland, zulk een » nationaal stuk als eene grondwet kan nu met eene » algemeene toestemming opgezet worden. Na den » vrede, in een tijd van rust, zal er meer verdeeldheid » van gevoelens zijn, zullen wij wederom hooren van » politieke partijen.

» Nog nadeeliger zoude het zijn, nadat men het werk » zoo lang uitgesteld had, indien men het dan op de » lange baan schoof, of geen gehoor verleende aan » erkende grieven. Dan zoude men zich blootstellen » aan eene eindelijke uitbarsting, zoo als in *Belgie* » heeft plaats gehad, en wij zouden de grondwet moe» ten koopen door een omwenteling, met alle de ram» pen daaraan eigen. Dit ligt in den aard der zaak » en zoude onvermijdelijk gebeuren."

Waarom moet de stem van VAN HOGENDORP, -- die men de stem der waarheid mag noemen, -- ook nog in onze dagen, de stemme zijn eens roependen in de woestijn!

Aan de Edel Mogende Heeren, uitmakende de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Nemen, in gepasten eerbied, de vrijheid UEd. M. te kennen te geven, de ondergeteekenden, *belyders der Israëlitische godsdienst*, alle lastdragende en bedrijf uitoefende ingezetenen, met er woon gevestigd te Rotterdam.

Dat bijaldien de adressanten, naar eisch en pligt, als ledematen of als niet geinmatriculeerden, *willen* behooren of *willen blyven* behooren tot de godsdienstige of kerkelijke gemeente van de plaats hunner inwoning, de geldelijke lasten welke zij daarvoor te dragen hebben, ten uiterst drukkend en bezwarend zijn.

Dat de adressanten, behalve de zeer aanzienlijke huur van kerkzitplaatsen, en andere kerkelijke opbrengsten, aan welke zij, als het ware *vrywillig gedwongen* zijn onderworpen, moeten voldoen, eene hoogst bezwarende jaarlijksche contributie, welke, niet zelden, de palen hunner wezenlijke gegoedheid te buiten gaat, en die naar aanleiding der kerkreglementen, door heeren voorstanders der gemeente, over ledematen en niet geimmatriculeerden, *gedwongen* wordt geheven.

Dat zulk eene kerkelijke geldtaks het hoofdonderwerp uitmaakt weswege de adressanten, in allen eerbied, de vrijheid nemen, UEd. M. voorziening in te roepen.

Dat de voornoemde, den huisvader zoo ongemeen drukkende belasting een gevolg is van de zeer onaanzienlijke onderstandsgelden, tot dus verre, van wege den staat, bij uitzondering van andere gezindten, aan Joodsche Leeraren of Opper-Rabbijnen toegekend, en aan de geheele onthouding van pensioenen aan hunne weduwen, zoodat ten gevolge van een en ander, de geheelen kostenlast der Eeredienst op de gemeenten en hare leken drukt.

Dat de adressanten tot staving daarvan aanvoeren, hoe te Rotterdam, ieder Protestansche leeraar, eene jaarwedde van ƒ 1800, en iedere leeraars-weduwe een jaarlijksch pensioen van ƒ 400 van den staat geniet, *gezwegen van de toelagen welke, aan nagelatene leeraars-weezen, worden verstrekt*; terwijl de Rotterdamsche, ressortale Opper-Rabbijn, zoowel voor deze geestelijke betrekking, als voor het ressortale school-inspectoraat, nimmer meer dan ƒ 600 werd toegekend, en de door de gemeente gepensioneerde weduwe van den in 1833 overleden Rabbijn tot den huidigen dage, van de minste landsondersteuning is verstoken gebleven.

Dat de adressanten met eerbiedige erkentenis ontwaren, hoe de staat, te beginnen met A°. 1846, zich heeft bereidwillig getoond op eene meer ruime wijze, dan tot dusverre is geschied, de behoeften der Israëlitische Eeredienst in den lande te gemoet te komen, door het toestaan, *ten behoeve derzelfde Eeredienst*, eener som van ƒ 28500, welk cijfer *voor het evengemeld doel*, op de concept staatsbegrooting is uitgetrokken.

En dat de adressanten, *daar nu eenmaal de som van ƒ 28500, van wege den staat, aan de Israëlitische Eeredienst wordt ten koste gelegd*, zich als huisvaders en Nederlanders, verpligt en aangedrongen voelen, UEd. M. welwillende zorgen in te roepen, ten einde van het meergemelde fonds van circa ƒ 30,000 ieder jaar, in *de allereerste* plaats, een toereikend deel voor voldoende; gelijkstaande tractementen der Rabbijnen en pensioenen hunner weduwen worde afgezonderd, ten einde door een en ander, een deel van zulk een fonds, tot deszelfs wezenlijke bestemming te doen aanwenden, de kerkelijke uitgaven te verligten en de adressanten tot ontheffing hunner exceptionele, geldelijke bezwaren te doen geraken. Geteekend etc.

Advertentien.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 19. April. Sedert den 17. dezer zijn alhier ter reede gekomen.

Voor Antwerpen bestemd:

Beauté, B. Argen, Tonningen, de jonge Wilhelm, M. Rorden, Oostzee, beide raapzaad; Bernhard, J. Hidden, Norden, lijnzaad; de vrouw Maria, W. J. Kuipers, Hamburg, stukgoed; de jonge Dirk, F. J. Matroos, de vrouw Frauke, A. J. Ariens, beide Carolinienseel, garst; de drie Gebroeders, K. T. Eckhoff, Neufeld, tarwe.

Te Vlissingen, bij A. W. VAN BIEREN.